

Ю. О. Войтенко, студ. гр.183м-21-01, **А. В. Павличенко**, проф., докт. техн. наук
Національний технічний університет "Дніпровська політехніка", Дніпро, Україна

НАПРЯМИ УДОСКОНАЛЕННЯ ТЕХНОЛОГІЙ ОЗЕЛЕНЕННЯ СЕЛІТЕБНИХ ЗОН НАСЕЛЕНИХ ПУНКТІВ

Анотація. Приведено результати аналізу ролі зелених насаджень у селітебних та промислових зонах міст. Наведено рекомендації з підвищення ефективності застосування зелених насаджень в природоохоронній діяльності промислових підприємств та покращенні комфортності проживання населення у містах.

Ключові слова: зелені насадження, навколишнє середовище, захисні властивості рослин, деградація, система озеленення міста, функції зелених насаджень.

Зелені насадження забезпечують очищення атмосферного повітря на території промислових міст шляхом мінімізації у повітрі концентрацій пилу і токсикантів, зменшують силу звукових хвиль та формують сприятливі умови проживання для населення [1, 2]. Для урбанізованих територій зелені насадження виконують дуже важливу роль, зокрема очищують, зволожують та охолоджують забруднене повітря, що сприяє поліпшенню умов життєдіяльності людей, а також виконують естетичну функцію з прикрашання міських територій.

Проте цей ресурс є обмежений, що постійно потерпає від негативної діяльності людини. Наприклад, несанкціоновані вирубки та використання деревини як паливо призводять до скорочення кількості дерев. А в свою чергу зменшення цього ресурсу призводить до значних затрат наприклад, збільшення витрат на кондиціонування та зволоження приміщень [3, 4]. Саме тому виникає потреба у проведенні досліджень спрямованих на збільшення можливостей використання важливих функцій зелених насаджень у поліпшенні екологічного стану атмосферного повітря на територіях населених пунктів.

Сучасне місто включає комплекс різних функціональних територій та зон, а саме промислові та селітебні зони, транспортні комунікації, парки, комунальні об'єкти та інфраструктуру тощо. Особливістю розвитку міст є постійне збільшення чисельності населення, щільності забудови, кількості парковок, об'єктів інфраструктури, що зазвичай призводить до зменшення площ зелених насаджень, а також посилення антропогенного навантаження на навколишнє середовище міст.

Деревно-чагарникові насадження є складовою частиною комплексної зеленої зони ландшафту, що забезпечує озеленення й відновлення території, охорону природи, умов оптимальної життєдіяльності, праці, побуту й відпочинку населення.

Проведені дослідження доповнюють існуючі вимоги до озеленення територій, є новими і перевага їх полягає в тому, що вони враховують як природні так і антропогенні властивості міста.

З метою підвищення ефективності застосування зелених насаджень в природоохоронній діяльності промислових підприємств та покращенні комфортності проживання населення у містах необхідно враховувати основні функції зелених насаджень, особливості їх функціонування в забруднених об'єктах навколишнього середовища, а також враховувати газостійкість рослин та їх поглинальну здатність. Особливу увагу необхідно звертати на принципи і конструкції системи озеленення міста з урахуванням рівнів техногенного навантаження та змін клімату.

ПЕРЕЛІК ПОСИЛАНЬ

1. Левон Ф. М. Біолого-екологічні основи створення зелених насаджень в умовах урбогенного і техногенного середовища : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня ... доктора с-г. наук : спец. 06.03.01 «Лісові культури та фітомеліорація» / Ф. М. Левон – Львів, 2004. – 30 с
2. Фендюр Л. М. Озеленення міських територій / Л. М. Фендюр, О. В. Дубова – Запоріжжя : ЗГУ, 2001. – 32с
3. Швець В. В., Калініченко В. С., Кудласенко О. О. Аналіз та вдосконалення зеленого

каркаса міста на прикладі м. Вінниці // Науково-технічний збірник «Сучасні технології, матеріали і конструкції в будівництві». Вінниця: ВНТУ.– 2013. – №1(18), С.83-87

4. Роговський С.В. Досвід створення і утримання зелених насаджень у містах Європи та його використання в Україні / С.В. Роговський // Науковий вісник Національного університету біоресурсів і природокористування України. – 2013. – Вип. 187, ч. 1. – С. 126-134.